

XV WOJEWÓDZKI KONKURS Z GEOGRAFII

dla uczniów dotychczasowych gimnazjów oraz klas dotychczasowych gimnazjów prowadzonych w szkołach innego typu województwa świętokrzyskiego

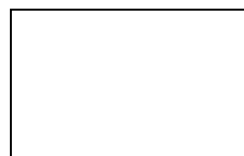
ETAP II – powiatowy

23 stycznia 2018 r.

Godz. 10:00

Kod pracy ucznia

Suma punktów

Czas pracy: **60 minut**

Liczba punktów możliwych do uzyskania: **63 punkty**

Instrukcja dla ucznia:

1. W miejscu wyznaczonym wpisz swój kod.
2. Arkusz składa się z 14 stron i zawiera 26 zadań.
3. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź czy twój test jest kompletny. Jeśli zauważysz braki zgłoś je Komisji Konkursowej.
4. Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
5. Odpowiedzi zapisuj czytelnie w wyznaczonych miejscach.
6. Odpowiedzi zapisuj czarnym lub niebieskim długopisem bądź piórem.
7. Pomyłki przekreślaj, nie używaj korektora.
8. Nie używaj kalkulatora.
9. Przy rozwiązywaniu zadań możesz korzystać z przyborów kreślarskich.

Powodzenia!

Zadanie 1. (0-2 p.)

Zaznacz poprawne zdania dotyczące położenia górowania Słońca nad horyzontem w następujących miejscowościach.

- A. W Warszawie w dniu równonocy Słońce góruje nad horyzontem po południowej stronie nieba.
- B. W Pekinie w dniu przesilenia zimowego Słońce góruje nad horyzontem po północnej stronie nieba.
- C. W Sydney w dniu przesilenia letniego Słońce góruje nad horyzontem po północnej stronie nieba.
- D. W Buenos Aires w dniu przesilenia letniego Słońce góruje nad horyzontem po południowej stronie nieba.

Zadanie 2. (0-2 p.)

Zaznacz poprawne zdania dotyczące planet w Układzie Słonecznym.

- A. Ziemia położona jest między Marsem a Merkurem
- B. Mars należy do planet zewnętrznych
- C. Najbliżej Słońca znajduje się Merkury
- D. Największą planetą jest Jowisz

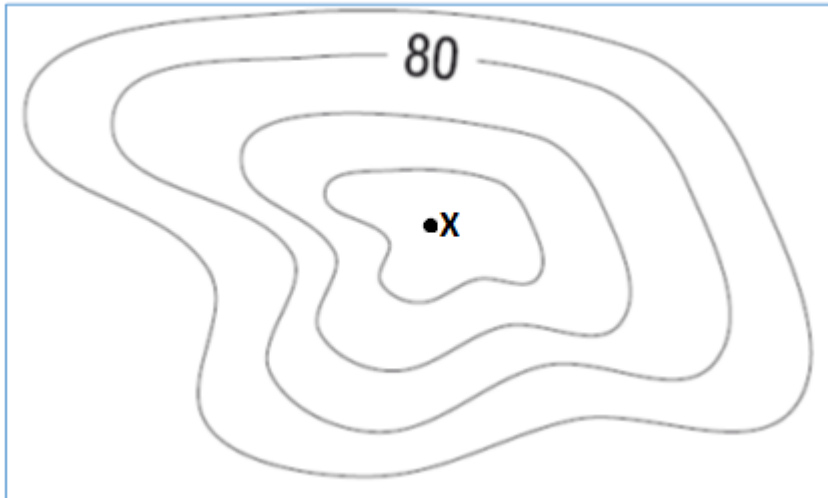
Zadanie 3. (0-4 p.)

Na podstawie opisów rozpoznaj rodzaj kalendarza i wybierz spośród poniżej wymienionych.

- A. Wprowadzony przez papieża w 1582 r., jego opóźnienie wynosi 1 dzień na 3322 lata.
 - a) gregoriański
 - b) muzułmański
 - c) juliański
 - d) irański
- B. Opracowany na życzenie cesarza w 709 r., jego opóźnienie wynosi 1 dzień na 128 lat.
 - a) irański
 - b) gregoriański
 - c) juliański
 - d) Inków
- C. Opracowany w XI wieku w Persji, zwany także kalendarzem Dżalali, stosowany do dzisiaj m.in. w Afganistanie.
 - a) irański
 - b) muzułmański
 - c) juliański
 - d) gregoriański
- D. Używany od III do IX wieku w cywilizacji ludów indiańskich zamieszkujących m.in. półwysep Jukatan.
 - a) irański
 - b) Majów
 - c) Inków
 - d) muzułmański

Zadanie 4. (0-1 p.)

Na poniższym rysunku poziomicowym, w miejscu zaznaczonym znakiem **X**, znajduje się najniżej położony punkt stanowiący dno doliny. Sąsiadujące poziomicę różnią się między sobą o 15 metrów.

Źródło: Opracowanie własne

Odczytaj wysokość punktu X i zaznacz właściwą, spośród zamieszczonych poniżej.

- A. Powyżej 55 metrów n.p.m.
- B. Równo 50 metrów n.p.m.
- C. Poniżej 50 metrów n.p.m.
- D. Równo 55 metrów n.p.m.

Zadanie 5. (0-4 p.)

Jednym ze sposobów przedstawiania zjawisk (cech) na mapach jest metoda izolinii. Do przedstawionych opisów przyporządkuj odpowiednią nazwę izolinii.

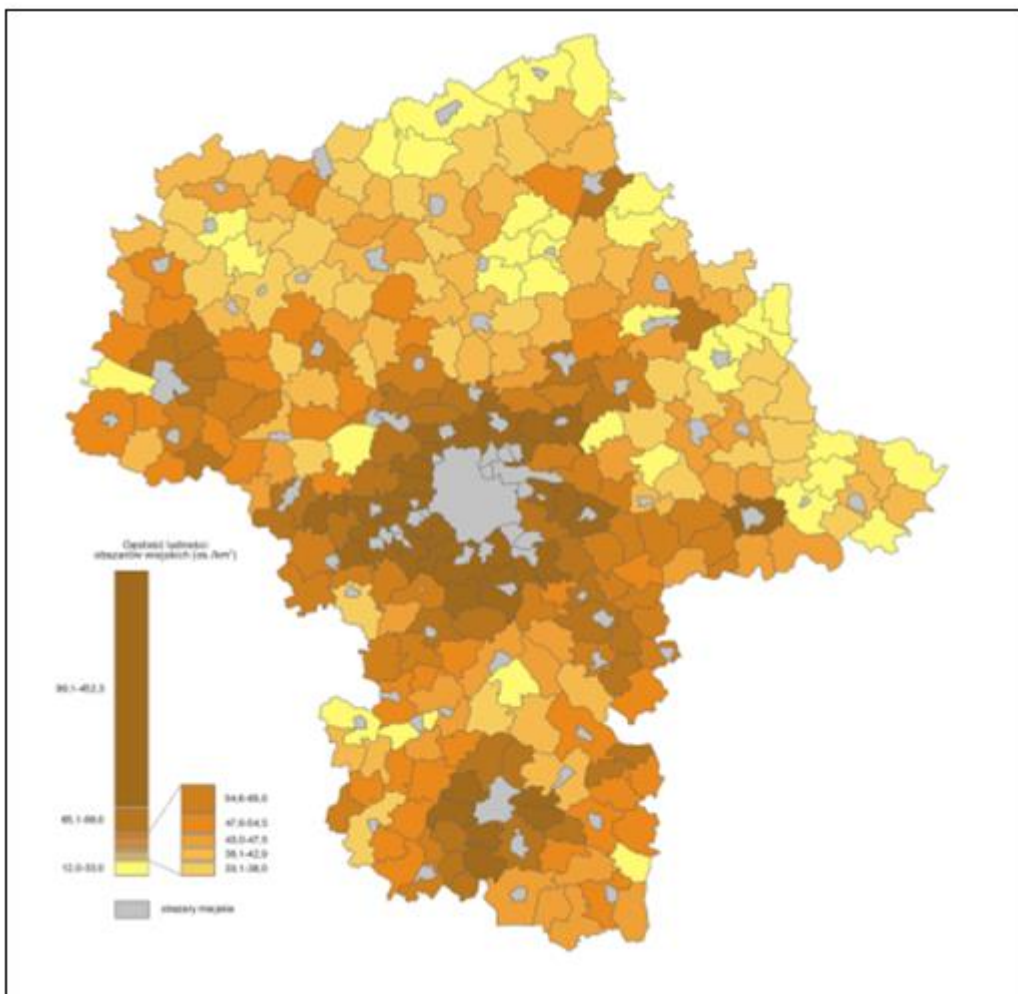
- A. linie łączące punkty o jednakowej sumie opadów
 - a) izohiety
 - b) izohaliny
 - c) izohele
 - d) izobary
- B. linie łączące punkty o jednakowym zasoleniu
 - a) izohiety
 - b) izobary
 - c) izohaliny
 - d) izohele
- C. linie łączące punkty o jednakowym ciśnieniu atmosferycznym
 - a) izohiety
 - b) izohele

- c) izotermi
- d) izobary
- D. linie łączące punkty o jednakowym nasłonecznieniu
 - a) izohiety
 - b) izobary
 - c) izohaliny
 - d) izohele

Zadanie 6. (0-1 p.)

Podaj nazwę metody nanoszenia cech na mapę, przy pomocy której przedstawiono gęstość zaludnienia. Zaznacz metodę spośród wymienionych.

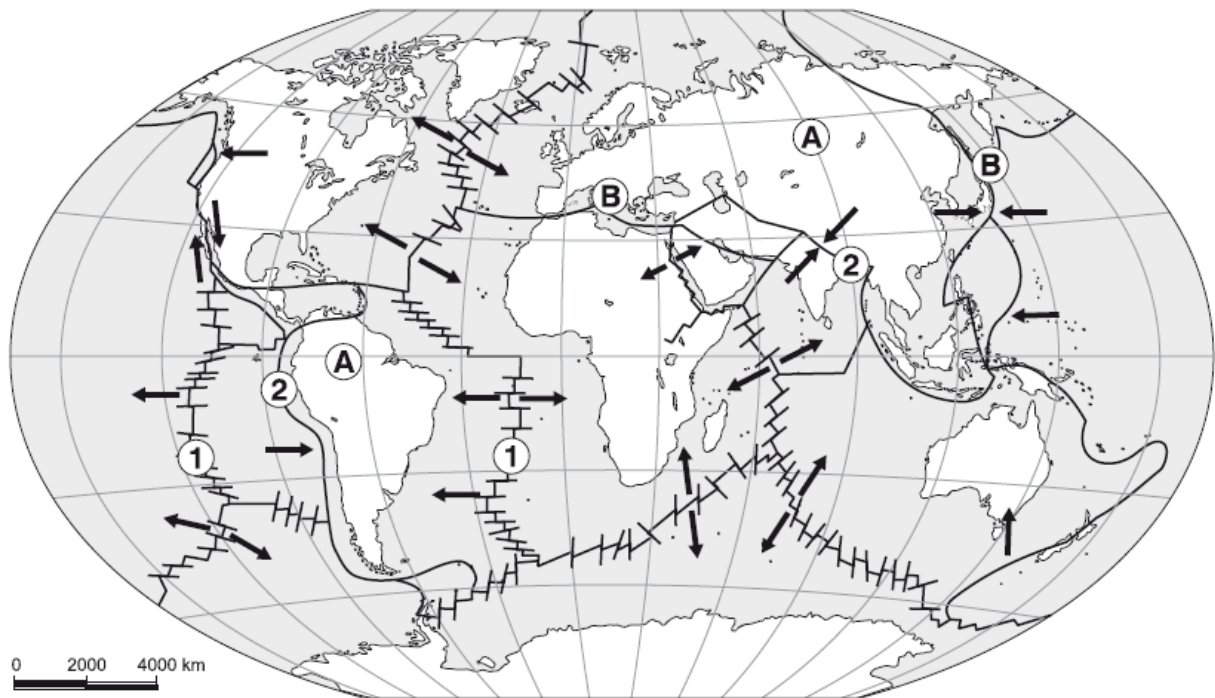
- A. Kartodiagramu
- B. Sygnaturowa
- C. Kartogramu
- D. Kropkowa

Źródło: Bogomolov.PL (opracowanie danych statystycznych), [Aotearoa](#) (grafika) - Dane na podstawie GUS, stan 31 XII 2006. Granice gmin, miast i powiatów [Aotearoa](#) (do własności publicznej).

Zadanie 7. (0-4 p.)

Mapa przedstawia płyty litosfery, które się przesuwają.

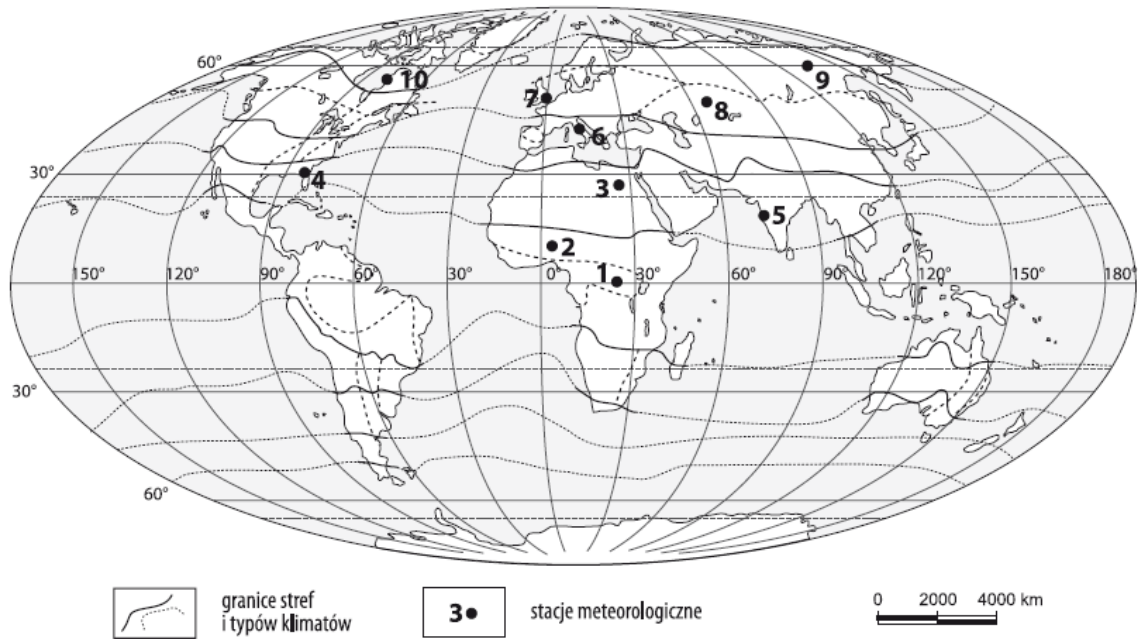

Źródło: *Teraz Geografia*, Toruń: Wydaw. SOP Oświatowiec, 2017.

Na mapie, za pomocą cyfr i liter, zaznaczono wybrane strefy i obszary. Zaznacz poprawne odpowiedzi wybierając odpowiednią cyfrę lub literę, którymi określono:

- A. strefę rozchodzenia się płyt (ryftu) płyty afrykańskiej i południowoamerykańskiej.
 - a) 1
 - b) 2
- B. strefę zderzenia płyt (subdukcji) płyty Nazca z płytą południowoamerykańską
 - a) 1
 - b) 2
- C. Obszar o dużej aktywności sejsmicznej (częste trzęsienia ziemi)
 - a) A
 - b) B
- D. Obszar o małej aktywności sejsmicznej (brak trzęsień ziemi)
 - a) A
 - b) B

Zadanie 8. (0-4 p.)

Źródło: *Teraz Geografia*, Toruń: Wydaw. SOP Oświatowiec, 2017.

Na mapie, za pomocą cyfr, zaznaczono wybrane stacje meteorologiczne. Podanym poniżej strefom klimatów, przyporządkuj odpowiednie stacje meteorologiczne.

- A. Strefa klimatów równikowych
 - a) stacja nr 1
 - b) stacja nr 5
 - c) stacja nr 6
 - d) stacja nr 9
 - e) stacja nr 10
- B. Strefa klimatów zwrotnikowych
 - a) stacja nr 1
 - b) stacja nr 5
 - c) stacja nr 6
 - d) stacja nr 9
 - e) stacja nr 10
- C. Strefa klimatów podzwrotnikowych
 - a) stacja nr 1
 - b) stacja nr 5
 - c) stacja nr 6
 - d) stacja nr 9
 - e) stacja nr 10
- D. Strefa klimatów umiarkowanych

- a) stacja nr 1
- b) stacja nr 5
- c) stacja nr 6
- d) stacja nr 9
- e) stacja nr 10

Zadanie 9. (0-2p.)

Zaznacz zdania prawdziwe, spośród podanych niżej.

- A. Pad płynie w Europie.
- B. Orinoko płynie w Azji.
- C. Colorado płynie w Ameryce Południowej.
- D. Mekong płynie w Azji.
- E. Parana płynie w Ameryce Południowej.
- F. Lena płynie w Europie.
- G. Senegal płynie w Afryce.
- H. Amur płynie w Ameryce Północnej.

Zadanie 10. (0-4p.)

Do zamieszczonych opisów przyporządkuj nazwy obiektów spośród niżej wymienionych.

- A. Jakucka wioska, w której 11 lutego 1933 roku zanotowano najniższą na Ziemi temperaturę powietrza atmosferycznego w obszarze zamieszkałym ($-71,2^{\circ}\text{C}$).
- B. Najgłębsze jezioro na świecie. Jego wody wypełniają rów tektoniczny, a maksymalna głębokość jeziora wynosi 1 620 m.
- C. Uznawany za największy zespół miejski w świecie. Leży nad rzeką Jangcy w pobliżu Zapory Trzech Przełomów. Zamieszkuje go ponad 30 mln ludności.
- D. Jezioro pochodzenia tektonicznego o bardzo dużym zasoleniu 276‰. Powierzchnia lustra wody położona jest najniżej na Ziemi 418 m p.p.m.

Do wyboru:

- a) Tokio
- b) Seul
- c) Morze Martwe
- d) Choingqing
- e) Nowosybirsk
- f) Bałchasz
- g) Irkuck
- h) Ojmiakon
- i) Wan
- j) Pekin
- k) Władywostok
- l) Bajkał
- m) Aralskie

Zadanie 11. (0-4 p.)

Na podstawie opisu i fotografii rozpoznaj europejskie stolicy państw. Zaznacz właściwe miasto.

A.

Zdjęcie przedstawiające Londyn

Światowa metropolia. Jedno z największych miast Europy. Aglomeracja tego miasta liczy ponad 14 mln ludności. Symbolem miasta jest słynna wieża zegarowa.

B.

Zdjęcie przedstawiające Brukselę

Jest ważnym ośrodkiem bankowym i handlowym w Europie. Stolica dwóch królewskich akademii umiejętności – walońskiej i flamandzkiej. Znajdują się tu siedziby wielu organizacji europejskich.

C.

Zdjęcie przedstawiające Sztokholm

Miasto położone na 14 wyspach połączonych 53 mostami. Tu wręczane są słynne Nagrody wynalazcy dynamitu. Jest jedną ze stolic położonych na Bałtykiem.

D.

Zdjęcie przedstawiające Luksemburg

Miasto stolica banków. Jego nazwa jest taka sama jak nazwa państwa. Mają tu siedziby: Europejski Trybunał Sprawiedliwości, sekretariat Parlamentu Europejskiego, Europejski Trybunał Obrachunkowy, Europejski Bank Inwestycyjny.

Do wyboru:

- a) Helsinki
- b) Bruksela
- c) Londyn
- d) Moskwa
- e) Kopenhaga
- f) Paryż

- g) Berlin
- h) Wiedeń
- i) Ryga
- j) Madryt
- k) Luksemburg
- l) Sztokholm
- m) Andora

Zadanie 12. (0-1 p.)

Bangalur to jeden z największych w świecie ośrodków nowoczesnych technologii. Zaznacz nazwę państwa, w którym jest zlokalizowany.

- A. Pakistan
- B. Indie
- C. Tajlandia
- D. Korea Południowa

Zadanie 13. (0-4 p.)

Zaznacz nazwę państwa spełniające następujące kryteria.

- A. Państwo bez dostępu do morza
 - a) Indie
 - b) Austria
 - c) Turcja
 - d) Chorwacja
- B. Państwo wyspiarskie (położone w całości na wyspach)
 - a) Arabia Saudyjska
 - b) Japonia
 - c) Włochy
 - d) Grecja
- C. Państwo powstałe po 1990 roku
 - a) Węgry
 - b) Szwajcaria
 - c) Bułgaria
 - d) Ukraina
- D. Państwo powstałe w XXI wieku.
 - a) Tybet
 - b) Sudan Południowy
 - c) Litwa
 - d) Słowenia

Zadanie 14. (0-2 p.)

Spośród wymienionych, zaznacz państwa europejskie lub azjatyckie nieuznawane przez większość państw świata.

- A. Islamskie Państwo w Iraku i Lewancie
- B. Sułtanat Omanu
- C. Królestwo Bhutanu
- D. Republika Naddniestrzańska

Zadanie 15. (0-4 p.)

Azja jest kontynentem wielu religii. Do wymienionych niżej państw, przyporządkuj dominującą religię na ich obszarze.

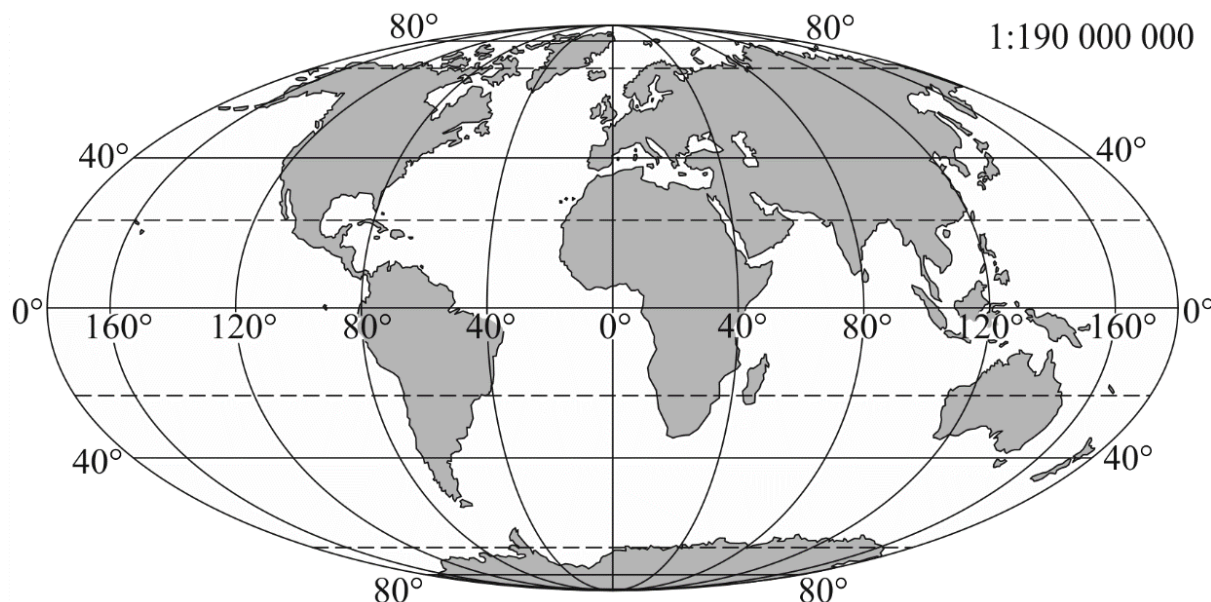
- A. Pakistan
- B. Indie
- C. Izrael
- D. Laos

Do wyboru:

- a) prawosławie
- b) islam
- c) hinduizm
- d) shintoizm
- e) buddyzm
- f) katolicyzm
- g) judaizm

Zadanie 16. (0-2 p.)

Korzystając z mapy, zaznacz zdania prawdziwe, spośród wymienionych poniżej.

Źródło: Centralna Komisja Egzaminacyjna, <https://cke.gov.pl>.

- A. Obszar Afryki położony jest na półkuli północnej i południowej oraz wschodniej i zachodniej.
- B. Przez obszar Ameryki Południowej przebiega zwrotnik Koziorożca.
- C. Najmniejsza gęstość zaludnienia spośród wskazanych na mapie, jest na kontynencie australijskim.
- D. Najwięcej ludzi posługujących się językiem portugalskim mieszka w Europie.

Zadanie 17. (0-1 p.)

Zaznacz państwo, w którym zlokalizowany jest okręg przemysłowy najnowszych generacji (technopolis) – Krzemowa Wyspa.

- A. Indonezja
- B. Wielka Brytania
- C. Japonia
- D. Grecja

Zadanie 18. (0-4 p.)

Na podstawie danych statystycznych z 2014 r. dotyczących powierzchni zasiewów, zbiorów i plonów ryżu zaznacz państwo, którego dotyczą dane umieszczone w kolumnach A, B, C i D.

Wyszczególnienie	A	B	C	D
Powierzchnia zasiewów w tys. ha	30600	43400	13797	11820
Zbiory w tys. t	206507	157200	70846	52231

Plony w dt/ha	67,5	36,2	51,3	44,2
---------------	------	------	------	------

A. Kolumna A

- a) Indie
- b) Chiny
- c) Indonezja
- d) Bangladesz

B. Kolumna B

- a) Indie
- b) Chiny
- c) Indonezja
- d) Bangladesz

C. Kolumna C

- a) Indie
- b) Chiny
- c) Indonezja
- d) Bangladesz

D. Kolumna D

- a) Indie
- b) Chiny
- c) Indonezja
- d) Bangladesz

Zadanie 19. (0-2 p.)

Zaznacz dwa państwa o największych zbiorach kawy na świecie w 2014 r.

- A. Brazylia
- B. Chiny
- C. Kolumbia
- D. Wietnam

Zadanie 20. (0-2 p.)

Zaznacz poprawnie typ wymienionych zespołów zurbanizowanych.

- A. Zespoły miejskie Paryża, Londynu, Madrytu
 - a) aglomeracja monocentryczna
 - b) aglomeracja policentryczna
 - c) megalopolis
- B. Zespoły wielkich miast Waszyngtonu, Bostonu lub Tokio, Osaka, Nagoja
 - a) aglomeracja monocentryczna
 - b) aglomeracja policentryczna
 - c) megalopolis.

Zadanie 21. (0-1 p.)

Zaznacz obszar o największej gęstości zaludnienia w Azji.

- A. centralna Azja
- B. północno-wschodnia
- C. północno-zachodnia
- D. południowo-wschodnia

Zadanie 22. (0-1 p.)

W tej fazie przejścia demograficznego stopniowo zmniejsza się współczynnik urodzeń i zmniejsza współczynnik zgonów. Przyrost naturalny rośnie i pod koniec fazy osiąga maksimum. Zaznacz fazę przejścia demograficznego właściwą dla powyższego opisu.

- A. I faza
- B. II faza
- C. III faza
- D. IV faza
- E. V faza

Zadanie 23. (0-2 p.)

Zaznacz zdania prawdziwe.

- A. Stronami konfliktu „kaszmirskiego” są Indie i Pakistan
- B. Najliczniejsze grupy Kurdów mieszkają na terenie Iraku, Iranu, Turcji i Mołdawii
- C. Tajwan jest państwem uznawanym przez Chiny (ChRL)
- D. Baskowie mieszkają na terenie Francji i Hiszpanii

Zadanie 24. (0-2 p.)

Saldo migracji to różnica między imigracją a emigracją. Zaznacz państwa europejskie, w których saldo migracji (2014 r.) było ujemne.

- A. Austria
- B. Bułgaria
- C. Cypr
- D. Dania

Zadanie 25. (0-2 p.)

Zaznacz zdania fałszywe (błędne).

- A. W Belgii mieszkają Flamandowie i Walonowie
- B. Katalończycy mieszkają w Portugalii
- C. Bośnia i Hercegowina to obecnie jedno państwo
- D. Korsyka to wyspa należąca do Włoch

Zadanie 26. (0-1 p.)

Zaznacz państwo, w którym jest największy % ludności zatrudnionej w rolnictwie.

- A. Belgia
- B. Rumunia
- C. Francja
- D. Polska